

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม

มณีกาญจน์ รัตนธรรม

13 ก.ย. 2548

196329

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

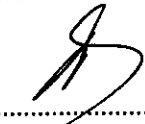
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

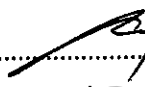
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2548

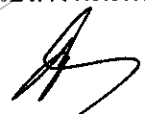
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ มณีภาณูญณ์ รัตนธรรม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.สมุทรร ชำนาญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชรร สุนทรายุทธ)

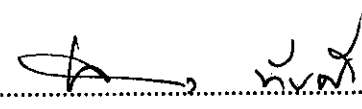
คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.สมุทรร ชำนาญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชรร สุนทรายุทธ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

วันที่...๑๓...เดือน...สิงหาคม... พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ และ อาจารย์ ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ อาจารย์ ดร.สมุทร ชำนาญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธ สุนทรายุทธ ที่กรุณาให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาในการดำเนินงาน ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์ ในการทำวิจัยเป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์ จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความเที่ยงตรง ของเครื่องมือในการวิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต และผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาศึกษา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษาศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต ทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ ตลอดระยะเวลา ในการทำวิจัยนี้ งานประสบความสำเร็จด้วยดี

มณีกาญจน์ รัตนธรรม

46950112: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ/ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

มณีกาญจน์ รัตนธรรม: ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (LEADERSHIP OF PRIMARY SCHOOL PRINCIPALS
IN AMPHOE MUANG UNDER THE OFFICE OF TRAT EDUCATIONAL OF SERVICE
AREA) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: สมุทรา ชำนาญ, กศ.ด., ธร สุนทรายุทธ, Ph.D. 109 หน้า.
ปี พ.ศ. 2548.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และเปรียบเทียบภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการบริหารงาน กลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูสายผู้สอน
จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
สถิติที่ใช้ได้แก่คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบ
ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการยอมรับ
นับถือ และด้านโน้มน้าวจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	12
ภาวะผู้นำตามแนวคิดของกริฟฟิธส์.....	28
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก.....	98
ภาคผนวก ข.....	99
ภาคผนวก ค.....	108
ประวัติย่อของผู้วิจัย	109

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน.....	42
2 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร.....	49
3 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาดรสด.....	50
4 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาดรสด ด้านการมีความคิดริเริ่ม จำแนกตามวุฒิการศึกษา	51
5 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาดรสด ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	53
6 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาดรสด ด้านการยอมรับนับถือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	55
7 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาดรสด ด้านการให้ความช่วยเหลือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	57
8 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาดรสด ด้านการโน้มน้าวจิตใจ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	59
9 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาดรสด ด้านการประสานงาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	61
10 แสดงคะแนนเฉลี่ยความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาดรสด ด้านการเข้าสังคม จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตราด ด้านการมีความคิดริเริ่ม จำแนกตามประเภท.....	65
12 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตราด ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข จำแนกตามประเภท.....	67
13 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตราด ด้านการยอมรับนับถือ จำแนกตามประเภท.....	69
14 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตราด ด้านการให้ความช่วยเหลือ จำแนกตามประเภท.....	71
15 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตราด ด้านการโน้มน้าวจิตใจ จำแนกตามประเภท.....	73
16 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตราด ด้านการประสานงาน จำแนกตามประเภท.....	75
17 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตราด ด้านการเข้าสังคม จำแนกตามประเภท.....	77
18 เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราดจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน..	79
19 เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามประเภท โดยรวม และรายด้าน.....	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหา จำนวน 60 ข้อ..... 108

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
-----------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University